

Stylizacja i jej rodzaje

Stylizacja – celowe nadawanie wypowiedzi istotnych właściwości charakterystycznych dla stylu innego niż ten, który jest właściwy dla nadawcy.

Rodzaje stylizacji

archaizacja (stylizacja archaiczna)	polega na wprowadzeniu do tekstu wyrazów, zwrotów i wyrażeń charakterystycznych dla minionych epok, a jej celem jest wprowadzenie czytelnika w atmosferę czasu, w którym toczy się akcja, np. Henryk Sienkiewicz <i>Trylogia</i> .
dialektyzacja (stylizacja gwarowa)	polega na wprowadzeniu do tekstu elementów gwar, w celu charakteryzacji środowisk wiejskich, np. Władysław Reymont <i>Chłopi</i>
stylizacja środowiskowa	polega na wprowadzeniu do tekstu wyrazów, zwrotów i wyrażeń charakterystycznych dla określonego środowiska, np. Henryk Worcell <i>Zakłète rewiry</i> (powieść z życia kelnerów)

Inne rodzaje stylizacji

aluzja literacka – świadome nawiązanie do innej wypowiedzi w celu wywołania skojarzeń potrzebnych do zrozumienia treści, np. *Nie – Boska komedia* Z. Krasieńskiego jest świadomym nawiązaniem do *Boskiej komedii* Dantego.

cytat – dosłowne przytoczenie fragmentów wypowiedzi kogoś innego lub wypowiedzi własnej, która padła w innych okolicznościach.

parafraza – swobodna przeróbka pierwowzoru rozwijająca i modyfikująca go w taki sposób, aby podobieństwo pozostawało uchwytne, np.

pierwowzór – *Fortuna kołem się toczy.*

parafraza - *Bo z nas Fortuna w żywe oczy szydzi,
To da, to weźmie, jako się jej widzi.*

(Jan Kochanowski *Nie porzucaj nadzieje*)

pastisz – świadome naśladownictwo pierwowzoru, w celu zabawy, ośmieszenia go lub krytyki.

parodia – żartobliwe naśladownictwo stylu jakiegoś twórcy, epoki itp.

trawestacja – odmiana parodii polegająca na przeróbce utworu poważnego na komiczny np. I. Krasicki *Monachomachia*